Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Den Haag

**Directie Westelijk Halfrond**
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

**Onze Referentie**
Minbuza-2014.640708

**Uw Referentie**
155560.02u

Datum 21 november 2014
Betreft Uw verzoek inzake Beleidsbrief Veiligheid Midden Amerika en Caribisch gebied

Graag bied ik u hierbij, mede namens de ministers van Veiligheid en Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de reactie aan op het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelings-samenwerking en de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties van 7 oktober 2014 met kenmerk 155560.02u inzake de 'beleidsbrief Veiligheid Midden Amerika en Caribisch gebied'. Ook de Landen van het Koninkrijk is om input gevraagd.

De commissies stellen de volgende twee vragen:
1. Waar liggen de prioriteiten van de regering in EU-verband ten aanzien van het Caribisch deel van het Koninkrijk?
2. Wat zijn de consequenties van de veiligheidssituatie in Midden-Amerika en het Caribisch gebied voor Nederland?

Ad. 1. *Prioriteiten van de regering in EU-verband ten aanzien van het Caribisch deel van het Koninkrijk*

Het Koninkrijk der Nederlanden is lid van de Europese Unie. Belangen van de landen worden zodoende meegewogen bij de totstandkoming van beleid en bij de Nederlandse inzet in Brussel. Meer specifiek concentreert het Koninkrijk zich in EU-verband ten aanzien van het Caribisch deel van het Koninkrijk op economische ontwikkeling en het verhogen van stabiliteit in de regio.

<u>Economische ontwikkeling</u>
Het Caribisch deel van het Koninkrijk, de landen en de eilanden, hebben de status van landen en gebieden overzee (LGO). De LGO maken geen deel uit van het grondgebied van de EU en vallen bijgevolg niet direct onder het Europees recht, wel zijn zij met de EU geassocieerd. De associatie heeft vooral ten doel om economische en sociale ontwikkeling te bevorderen. Nederland onderschrijft dit doel ten aanzien van LGO's in Brussel. Hieronder een overzicht van de Nederlandse inzet.
1. Buitenlandse Zaken zet in EU-verband in op een wederkerig partnerschap tussen de EU en LGO.
2. Hierbij wordt bijzondere aandacht geschonken aan de specifieke kenmerken en kwetsbaarheden van het Caribisch deel van het Koninkrijk.

3. Het doel is het stimuleren van duurzame ontwikkeling, met aandacht voor klimaatverandering en beheer van natuurlijke hulpbronnen. De inzet hierbij is het bevorderen van het concurrentievermogen en veerkracht, en de vermindering van de kwetsbaarheid van de landen en eilanden.
4. Met betrekking tot de fondsen uit het elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), blijft BZ - gezien de beperkte administratieve capaciteit van de eilanden – de Commissie aanspreken op eenvoudige regels voor programmering van EU hulp. Ook op het gebied van handel wordt ernaar gestreefd de administratieve lasten voor het Caribisch deel van het Koninkrijk zo laag mogelijk te houden.
5. Nederland blijft daarnaast aandacht vragen voor het belang van toerisme en de rol van de LGO als regionale hubs en zogenaamde «centres of excellence», bijvoorbeeld op het gebied van duurzame energie. Nederland bepleit verder zo goed mogelijke toegang van de LGO tot horizontale EU-programma's, zoals het 7e kaderprogramma, Erasmus en LIFE.
6. Nederland beziet mogelijkheden om samenwerking met het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk te versterken op thema's waar gemeenschappelijke uitdagingen liggen (energie, water en milieu). Er wordt gedacht aan een workshop met betrokkenen in 2015.

<u>Stabiliteit van de regio</u>
In de beleidsbrief wordt uiteengezet hoe het Koninkrijk inzet op het bevorderen van stabiliteit in de regio, mede in aansluiting op de EU veiligheidsstrategie. Het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft baat bij deze inzet. Een stabiele regio draagt immers bij aan een gunstiger handelsklimaat en vermindert de negatieve spill-over effecten van onveiligheid zoals illegale immigratie, drugs en geweld. Het Koninkrijk werkt hiervoor nauw samen met andere landen en diverse multilaterale organisaties. Nederland is een van de meest actieve EU-lidstaten in de regio en zal relevante ervaringen, o.a. uit het Midden Amerika Programma, blijven inbrengen in het kader van de EU veiligheidsstrategie.

Ad. 2. *Wat zijn de consequenties van de veiligheidssituatie in Midden-Amerika en het Caribisch gebied voor Nederland?*

De bedoelde consequenties gelden in potentie vooral voor de Caribische delen van het Koninkrijk. De regio is van oudsher een doorvoergebied van illegale handel richting de VS en/of Europa. In lijn met de in de beleidsbrief geschetste ontwikkelingen liggen de mogelijke consequenties voor Nederland voornamelijk in de 'spillover' effecten van georganiseerde internationale criminaliteit, onder meer op het terrein van drugshandel, mensenhandel en witwassen. De ontwikkelingen rondom het vredesproces in Colombia, de veranderingen in aanpak van de drugsproblematiek in bijvoorbeeld Mexico, Guatemala of Jamaica en de relatief instabiele situatie in Venezuela kunnen tot veranderingen in drugsstromen en drugscriminaliteit leiden, met mogelijke repercussies voor Aruba, Bonaire en Curaçao. De beleidsbrief benoemt een aantal initiatieven voor de intensivering van bilaterale samenwerking, onder meer met Venezuela, die direct of indirect kunnen bijdragen aan het verbeteren van de veiligheidssituatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Voor wat betreft mensenhandel is er geen aanleiding om aan te nemen dat de situatie in Midden-Amerika van invloed is op mensenhandel in Nederland. Volgens de meest recente informatie (2013) staan er geen landen uit die regio in de top 10 van bronlanden van slachtoffers mensenhandel. In het jaarlijkse *Trafficking in*

*Persons Report,* een nationaal Amerikaans initiatief, worden Aruba, Curaçao en Sint Maarten beschreven als bestemming en vertrekpunt voor mensenhandel. Het rapport geeft aan dat de landen significante maatregelen treffen om te voldoen aan de minumumeisen ter bestrijding van mensenhandel. In Caribisch Nederland zijn twijfelachtige werkomstandigheden geconstateerd in bijvoorbeeld de bouwsector, voor schoonmakers, kamermeisjes en werknemers van beautysalons (Veiligheidsbeeld BES, 2013).
Op het terrein van witwassen kan niet direct aangegeven worden wat de gevolgen zijn voor Nederland. Vermeldenswaardig is dat medio oktober jl. een Koninkrijksseminar is georganiseerd op Bonaire door de *Financial Intelligence Unit* Nederland (FIU-Nederland). Via de FIU's - of "meldpunten ongebruikelijke transacties" – worden financiële transacties ontvangen die te maken kunnen hebben met witwassen of de financiering van terrorisme. Deze transacties worden door de betreffende FIU geanalyseerd en eventueel als verdacht gemeld aan de opsporing. Bij deze analyse is het delen van informatie met andere FIU's belangrijk. Tijdens het Koninkrijksseminar kwamen de Financial Intelligence Units van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland bij elkaar om enerzijds de resultaten en de ontwikkelingen van de afgelopen jaren te bespreken en anderzijds om te bezien hoe een risicoanalyse voor het Koninkrijk opgesteld kan worden. In alle landen van het Koninkrijk zijn relevante private instellingen, zoals banken en advocaten, op grond van bestaande wetgeving al verplicht maatregelen te nemen om te voorkomen dat hun diensten worden misbruikt voor witwassen. Nabijheid van drugsproducerende landen is daarbij een risicofactor om rekening mee te houden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders